

SLOVENSKE KRIŽANKE IN UGANKE

DRUŽINSKI ZABAVNIK

PRVA NAGRADA 1.500 €

SEPTEMBER

2026

št. 169

3,29 €

KRIŽANKE

in uganke za vse okuse

Ste vedeli?

Nenavadna dejstva
in neverjetne resnice

Sudoku

Sudokuji različnih
težavnostnih stopenj

Zabavno branje

Živalski svet, top 5,
iz sveta znanih ...

Za vso družino

Poišči razlike, uganke,
pobarvanka ...

OSMEROSMERKE,
LOGIKA, HOROSKOP,
GURMANSKI KOTIČEK,
HUMOR ...

boljša zabava za vso družino

AVTOR: BOTY	POLITIKA RASNEGA RAZLIKOVANJA	TELEGRAM	NIKOLA TESLA
NOVEJŠA SLIKARSKA SMER			
POTRESNI, PRELOMNI PAS V ZDA			
NAŠA PISATELJICA SIROVNIK			
PLOD PRI KOŠARNICAH			
TOM JONES			
PODZEMLJE V GRŠKI MITOLOGIJI			
LJUDSTVO V SREDNJI SIBIRIJI, TUNGUZI			
RIBJA JAJČECA			
NAŠA ROKOVSKA SKUPINA			
NAŠA IGRALKA (+POT V RAJ+)			
LOJZE SPACAL			
ČISTI VINSKI CVET			
NAJMANJŠI TOMBOLSKI DOBITEK			
HOLANDSKI SLIKAR (AERT VAN DER)			
DRAGO TRŠAR			
NAŠA			

AM. FILM. (LEGENDA (AMES) INTERNET. ZAVNA

RIMSKI ZADAR

KEMIJSKI SIMBOL ZA KALCIJ

MNOŽINA, KOLIČINA

NOSNI GLAS, NOSNIK KOVAŠKO

VZDEVEK EISENHOWERJA ŠVED. PEVKA (JENNY)

OTOK V ALEUTIH POVELJ-NICA GRADU

HRVAŠKI PARLA-MENT RED GLIV

Reši in osvoji!
Poteguj se za
60
denarnih nagrad

Križanka

						AVTOR: BOJAN ARKO	TRGOVEC S PREDMETI STARINSKE VREDNOSTI, ANTIKVAR	GOLAZEN	MESTO V SEVERNI FRANCIJI	EPSKA PESNITEV	PESNIK IN DRAMATIK PONIZ	NIKOLA TESLA	VODA NA ILOVNATEM SVETU	DRŽAVA V JUŽNI AMERIKI	JAPONSKO MESTO NA JUŽNI OBALI HONŠUJA	POMOREC
						PREBIVALEC SMLEDNIKA										
						DREVO Z DOL-GOPECLJATIMI LISTI										
						HEBREJSKI PISATELJ (SHMUEL YOSEF)						NORVEŠKI PISATELJ DUUN				
						BIVŠI IT. MOTOCIKLIST (VALENTINO)						NOVICA				
												DOGOVORJEN ZNAK				
						IVAN LEVAR			NAROČNIK OGŁASA (ZASTARELO)	SMUČI				HENRIK IBSEN		
										IZDELEK IZ SLADKORJA IN DODATKOV				INDIJSKO OTOČJE		
						OSREDNJI PROSTOR GRŠKEGA TEMPLJA LUKNJAČ					OČNJAK					
											NAŠ IGRALEČ (PRIMOŽ)					
															RISANKA	RANJENJE
•DRUŽINSKI ZABAVNIK	NEKDANJI BRITANSKI PREMIER (CLEMENT RICHARD)	OBLIKOVANJE V VOSKU	ZOŽAN DEL	DUHOVIT, DOVTIPEN ČLOVEK	JAMAJSKA GLASBA							GRŠKI MITOLOŠKI LETALEC, DEDALOV SIN				
JUDOVSKE RELIGIOZNE MISLECE (URIEL)							UPANJE					PREDEL, PODROČJE				
							ENOČELIČNA ŽIVAL, MENJAJČICA					AMERIŠKI IGRALEČ CARREY				
TEŽAVA								RUS. SKLAD. (ALEKSANDER)								
								NEIZLOČANJE SEČA								
PREIZKUŠNJA V TERENSKI VOŽNJI Z MOTOCIKLI							MORSKA KRAVA						CITROENOV MODEL			
							LOŠČILO						PRIPADNIKI AMISEV			
STAR IZRAZ ZA PLAČILO				JERBAS NA PRIMORSKEM							NOR. SMUČ. TEKAČICA BJORGEN					
				ŽUPNIJA							VELETOK V Z. EVROPI					
SIN ZEVSIA IN IO V GRŠKI MITOLOGII					EG. KRAJ V DELTI NILA							NEKDANJI SLIKAR CETIN				
					HYUNDAIJEV MODEL							OTIŠČANEC				
ELI LIKAR			UDELEŽENEC ALKE					DOMNEVNO HIMALAJSKO BITJE						ALENKA VIPOTNIK		
			VRAG, HUDIČ					PREBIVALCI VAC						STARO IME ZA PROMETIJ		
•DRUŽINSKI ZABAVNIK	PISATELJICA ŠIROVNIK					LUŠKA NAPRAVA	NAŠ REŽISER (MATJAŽ)									KEMIJSKI ZNAK ZA TELUR
	MINERAL DIHROIT, CORDIERIT						ODRASLA ŽUŽELKA									
EVROPSKA OTOSKA DRŽAVA										BOLGARSKI LITERAT PELIN	ZLI ŽENSKI DEMON					
											DEL DREVESA					
PEVEC PESTNER				PREDMESTJE LJUBLJANE									MESTO V Z. NIGERII			
				KOŠARKAR MURIČ									NIG.-BRIT. PEVKA SADE			
VODITELJICA, ZLASTI POLITIČNA								STARI GERMANI								EMIL ADAMIČ
								ERVIN ČURLIČ								
NEKDANJI JAPONSKI PREMIER (HAYATO)						GENIALNEŽ						PODSTREŠJE NA ŠTAJERSKEM				
NAJDALJŠA REKA NA IBERSKEM POLOTOKU, TEJO						•DRUŽINSKI ZABAVNIK	DOMOVINA (ZASTARELO)					NARAVNA NESREČA				

EPAF: sin Zevsia in Io, IOLIT: mineral dihroit, TILOM: otiščanec, ANURIJA: neizločanje seča, SKRJABIN: ruski skladatelj, ACOSTA: judovski mislec, AKASHI: japonsko mesto, DILE: podstrešje

AVTOR: BOTY	SIR IZ OSREDNJE ŠVICE, EMENTALEC	ZDRAVLJENJE S KEMIČNIMI SREDSTVI	ŠVEDSKI PISATELJ HANSSON	SLOVARSKO GESLO	JANKO KERSNIK	EMOCIJA	PRITOK LJUBLJANICE	OKRASNA RASTLINA Z RDEČIMI CVETI	NAJEM LETALA	EDVARD RUSJAN
GOJIŠČE SKOLJK										
IZUMRLI, KUŠČARJU PODOBEN PLAZILEC										
PREDMOLIVEC V MOSEJI					PRIPADNIK SKIROV					URADNI SPIS
KEMIJSKI SIMBOL ZA KOBALT			FENIČANSKA BOG, LJUBEZNI		VOJAK NA STRAŽI					
OČE			GL. MESTO JORDANIJE	TELEVIZIJA			ŠVEDSKA TENIŠKA LEGENDA (BJORN)	EMA KLINEC		
ROMULOV BRAT DVOJČEK				AMERIŠKI IGRALEC DE NIRO				NALEPKA, PRILEPKA		
PTICA, KI RADA ODNAŠA SVETLEČE PREDMETE				NOVEJŠA VEDA		OLIVER TWIST			UMRLI KANADSKI GLASBENIK (LEONARD)	SOZVOČJE TONOV
NASELJE NA ZAHODU BELE KRAJINE										
IGOR PRETNAR			GL. MESTO TAJSKE							
MER. ENOTA ZA EKVIVA- LENTNO DOZO			SOSEDSKA GORA STOLA				JEK, ODMEV			
OSMI JUDOVSKI MESEC					ČEŠKA SMUČARKA LEDEČKA		OTROŠKO SRCE			
PREČNI DROG NA JAMBORU, KRIZ					CITROENOV OLDTIMER		DENAR V JUŽNOAFR. REPUBLIKI			
DRUŽINSKI ZABAVNIK	ODSTOPNA PRAVICA	ŠIBKOST						GOSTINSKI DELAVEC	PREBIVALCI VASI KNEŽA	OTOK V ALEUTH
SVETILKA NA ACETILEN		PITJE ŽGANJA PO POŽIRKIH								
KIRURŠKI INSTRUMENT					SREDOZEMSKA RASTLINA					
ANJA KLINAR			28. RIMSKI PAPEŽ		ŽIDOVSKI MESEC			SLAST, APETIT		
OSTER, ŽALJIV NASTOP PROTI KOMU			OMEJITEV UŽIVANJA HRANE			MAČKA				
SPODNJI DEL POSODE				NASKOK		MAZILO				
PREBIVALCI VASI OJSTRICA				TEJA OBLAK		UMRLI SLOVENSKI IGRALEC (GASPER)				IVAN NAPOTNIK
ČISTA TEŽA					NEKDANJI SLOVENSKI KOLEŠAR (PRIMOŽ)					

COHEN: kanadski glasbenik, BUŽI: kirurški instrument, ASTARTA: feničanska boginja ljubezni, KAJ: rimski papež

7				9	5		8	
2		6	8	1			3	4
				2		6	7	5
3	6	4						
	1						2	
						3	5	6
9	3	8		6				
6	2			4	3	8		7
	7		5	8				3

Težavnost 1

	9		4	8				2
4				1			9	6
	7		5			4		
3					9	8	6	5
8	1	7	6					9
		1			5		3	
2	3			6				4
9				4	3		1	

Težavnost 2

			5					
4		6			1	2	3	
	5	9		6		1		
5							9	
7				8				3
	2							8
		4		2		9	5	
	9	7	1			6		2
					9			

Težavnost 3

1					8	7		
	9				5			
	7			9				
5					4	6	1	
		9		2		8		
	2	1	8					9
				8			5	
			5				3	
		2	1					7

Težavnost 4

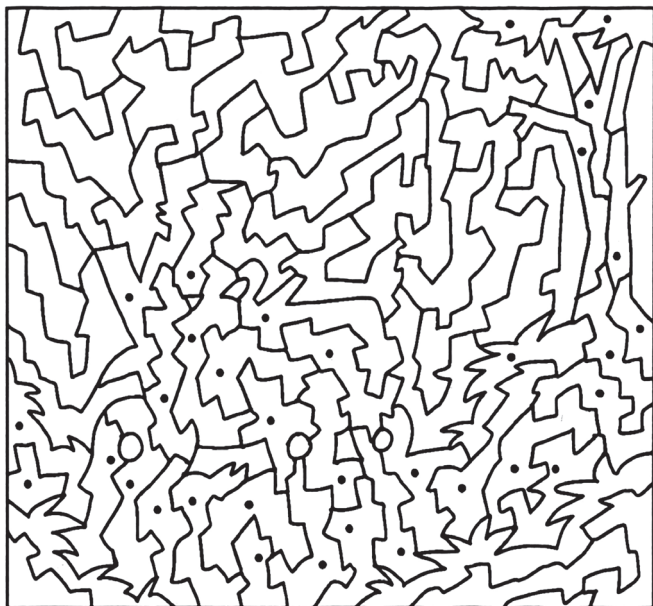
10 RAZLIK

Sličici se razlikujeta v desetih majhnih podrobnostih. Jih lahko poiščete?

POBARVANKA

Pobarvajte vsa polja, ki so označena s piko, in razkrijte se vam bo čudovit motiv.

Križanka

AVTOR: BOTY	ZASLIŠANA OSEBA	UGLED, VELJAVA	AZIJSKI POLOSEL	RIMSKI HIŠNI BOG	AMERIŠKI SOUL PEVEC REDDING	DOLGA, OZKA LADJICA	ACETATNA CELULOZA	DRŽAVNI ORGAN NA MEJI
POKROV								
LETALSTVO								
ANTIČAR								
PLAČA, PLAČILO				OBLAČILO INDIJSKIH ŽENA VOJVODINEC (SLABŠALNO)				
NAŠA POLITIČARKA (EVA)					MOŠKI POTOMEČ FRANCOSKI DEPARTMA			
20. IN 10. ČRKA ABECED			TAVČARJEVA LIT. JUNAKINJA VITEZOVA ZVEZDA					
CHATEAU- BRIANDOV ROMAN						ODVAJALO KUHNJSKE SOPARE	OZVEZDJE OB NEBESNEM EKVATORJU	AFRIŠKA DOLGOVRATA ŽIVAL
ZANEMAR- JENEC								
SEDMA GRŠKA ČRKA				JEZIK V AFGANISTANU PASTIR NA LLANIH				
NEKDANJI AMERIŠKI ATLET LEWIS					GOSTIJA SULTANOV URADNI RAZGLAS			
:Družinski ZABAVNIK	SPOLNA ZDRUŽITEV ČEBEL	HOMERJEV EP UPORABA PRISPODOB						
NEKDAJ TRGOVEC S SALOM						ANTON FOERSTER GORA NAD KRŠKIMI PODI		
OBRAT ZA DISTRIBUCIJO PLINA								
NIZKA VRTNA RASTLINA							VRTINČAST VIHAR V SEVERNI AMERIKI, ORKAN	OSNUTEK ČESA V POMANJŠA- NEM MERILU
ALENKA GODEC			UM AMERIŠKI FILM- SKI IGRALEC (MATT)					
VINSKA PENJA, POLIVKA					ORANŽADA NOČNO POPIVANJE			
RIMSKA BOGINJA JEZE				ŽABJA OKONČINA OMAR NABER				
OTOK V SUNDSKEM OTOCJU						GEORGE EASTMAN MITJA OKORN		
EKONOMOV URAD V PODJETJU								
SLANO JEZERO V VZHODNI TURCIJI				HYUNDAIEV MODEL VOZILA				

DARI: uradni jezik v Afganistanu, ŠODO: vinska polivka, PINASA: dolga, ozka ladjica

Matematične uganke

V mrežo pravilno razporedite razpoložljive številke (na levi), da dobite ustrezno vsoto na koncu vsake vrstice in stolpca.

 345
+269

AVTOR: MARJAN ZORJAN	ŽARGONSKI IZRAZ ZA DIATONIČNO HARMONIKO	UPIRANJE, NASPROTO- VANJE	ALOJI PODOBNA TROPSCA RASTLINA	NIČLA	PISEC ČLANKOV	IVO ANDRIČ	POGOVORNI IZRAZ ZA STAVKO	ZNAMKA KOREJSKIH AVTOMOBILOV	TROPSCO DREVO Z UŽITNIMI PLODOVI	AMERIŠKA AGENCIJA ZA RAZI- SKOVANJE VESOLJA
PRIPADNIK KATOLIŠKEGA BERAŠKEGA REDA										
PREDPISI, DOLOČILA										
VZPETINA PRI BEOGRADU						HRVAŠKI PISATELJ IN ČASNIKAR (IVAN)				
IME NEKDANJE TITOVE SOPROGE						KONJSKI TEK		KONRAD ADENAUER		
								BREZREPA DVOŽIVKA		
POD				BAJTA						GRŠKA POKRAJINA NA PELOPONEZU
				NAS BIVIŠ METALEC KLADIVA (VLADIMIR)						
OLIVER TWIST			STOPNIČAST SLAP							
			TKANINA ZA OBVEZE							
AFRIŠKA DRŽAVA IN VELETOK						ANTIČNO LJUDSTVO V JUŽNI RUSIJI	NAŠA IGRALKA (MAJA)			
							STENSKA OBLOGA			
JUŽNO- AMERIŠKA ŽELVA					TVEGANA NAPOVED					
					ŽENSKA, KI VLAMLJA					
ELEMENT ORODNE, PARTERNE TELOVADBE								EVA JELER		
								ZUNANJA PODOBA, IMAGE		
NEMŠKA KNJIŽEVNICA SEIDEL				VAS S KOBILARNO NA KRASU						
				GL. MESTO JAPONŠKE						
CIRIL JEGLIČ			PLEMENSKO ZNAMENJE						SKANDI- NAVSKI NAROD	NIČVREDNEŽ
			RAZVNET ČLOVEK							
JAVNA LETALSKA PRIREDITEV										
DRUŽINSKI ZABAVNIK	POKOL LJUDI, MORIJA	ALP. REŠEVAL- NE SANI				ŠVICARSKI POLITIK (GUŠTAVE)				
		POTOPLJEN OTOK NA DONAVI				HAVAJSKI OTOK				
MAŽA							DROG NA VRHU VOZA S SENOM			
							FILMSKI PLAN			
ODVETNIK								SOSEDNJI ČRKI ABECEDNE		
								NEMARNOST		
DESNI PRITOK VISLE NA POLJSKEM				FIN. SMUČAR SKAKALEC (JANNE)						
				TELESNA POŠKODBA						
ANGLEŠKA ALI AMERIŠKA PLOŠČINSKA MERA					PRIPOMOČEK PRI TEHTANJU					LOŠČILO
					PARADIŽ					
VNETJE SLUZNICE						ŠIITSKA MILICA V LIBANONU				
POKOJNA ITALIJANSKA SMUČARKA FANCHINI						AMERIŠKA IGRALKA TURNER				
MOČNO IZRAŽEN NASMEH						DRUŽINSKI ZABAVNIK	BIKOV GLAS			

2
3
5
8
9

6

4

1

7

15

16

14

12
20
13

TEŽAVNOST 1

1
3
5
6
8
9

4

2

7

10

13

22

18
12
15

TEŽAVNOST 2

1
3
4
5
7
8
9

2

6

13

20

12

12
15
18

TEŽAVNOST 3

1
2
3
4
5
6
7
9

8

10

19

16

12
18
15

TEŽAVNOST 4

Iskanje besed

V vsakem od dvajsetih krogov se nahajajo skrite besede s šestimi, sedmimi, osmimi in devetimi črkami, ki so med seboj pomešane. Povežite skupine črk in odkrijte skrito besedo. Za pomoč je prva beseda že odkrita.

6 ČRK 1 RI/KO/TA	 2	 3	 4	 5
7 ČRK 6	 7	 8	 9	 10
8 ČRK 11	 12	 13	 14	 15
9 ČRK 16	 17	 18	 19	 20

AVTOR: BOTY	EKSPERT ZA BALKANSKE JEZIKE IN KULTURO	SREDSTVA, KI ZMANJ- ŠUJEJO BOLEČINE	ŽIDOVSKI UČENJAK	ANDRAŽ HRIBAR	PORTU- GALSKI NOGOMETNI ZVEZNIK	KOVAŠKO OPRAVILO	AMERIŠKI FILMSKI IGRALEC (RYAN)	SLOVENSKI NOGOMETAS (VALTER)	ALADAR ZAHARIAŠ	NAŠA IGRALKA (IVANKA)	DERIVATI AMONIKA	:DRUŽINSKI ZABAVNIK	AMERIŠKI VULKAN NA HAVAJIH (MAUNA)	OSVEŽENJE	GORA NAD DOLINO VRAT (2501 M)	NAJŽUŽ- NEJSI KANTON V ŠVICI
NEKDANJI PRED- SEDNİK ZDA												DEL SKELETA				
ZMOTA V ČASOVNEM REDU												ESTONCI SLOVENSKI ARHITEKT FABIANI				
ŽELODČNI ENCIM				TRSKA NAČIN ZAVAROVANJA VOZILA					SREDNJE VELIK LOVSKI PES TINA TURNER							
TLESKA- JOČI GLAS						GLAVNO MESTO KAZAH- STANA							HRVAŠKA ŽENSKA GLASBENA SKUPINA			
SORODNIK PO OČETOVİ STRANI						OGRODJE IZ LAT UMRLI SRB. IGRALEČ NIKOLIČ							SLOVENSKI SMUČAR KRANJEC VOJAŠKI DUHOVNIK			
NIKALNICA			BRITANSKI GLASBENIK VICIOUS JAP. NABIR. BISEROV								VOZILCE NA NOŽNI ODGON					
ČEŠKI PESNIK BREZINA											UGO TOGNAZZI ATLETSKO METALNO ORODJE: TUDI PREDMET ZA KEGLJANJE				SLOVENSKI ILUSTRATOR (JANKO)	CIRKUŠKI ALI VARIE- TEJSKI UMETNIK
CITRONA											NAJVEČJI GRŠKI OTOK					
GORSKO JEZERO V TATRAH				OTON GLIHA JED NA TOLMIN- SKEM							REJVER ANG. VIO- LOŃČEL (JACQUE- LINE DU)					
GERARDO IGLESİAS			SAMOSTAN- SKI BRAT AVTOMOB. OZNAKA CELJA			PRİSTAŠ ELEATSKE FILOZOFIJE	AMERIŠKI FILMSKI IGRALEC BEATTY	SLABŠA UŽITNA GÖBA, KRAVJACA	STEZA MESTO NA NİZOZEM- SKEM (SIR)					SAŠO TALJAT TERME PRI PADÖVI V İTALİJI		
:DRUŽINSKI ZABAVNIK	SEKUNDNI KAZALEC	KANADSKI REŽİSER (DAVID) ZEMLJA ZA GNOJENJE											OČI BOLEZEN JETER, RUMENICA			
AMERIŠKA PİSATE- LJICA (GERTRUDE)						FR. SKLA- DATELJ NEKDAJ PRODAJALEC TKANIN										
GLAVNI ŠTEVNIK			ŠKOFOVSKI SEDEŽ NALIVNA PRİPRAVA ZA PİSANJE								SREDO- ZEMSKA RASTLINA URADNI SPİS					
PRİPRAVA ZA ODME- RJANJE TEKOČIN PO KAPLJAH							STARA MAMA DEL FOTO. APARATA					TOMAŽ NOŠE OSTANEK			POKRAJINA V POREČJU REKE ORINOKO V J. AMERIKI	ATOM Z ELEK- TRIČNIM NABÖJEM
SLOVENSKI FILOZOF (ANDREJ)				DAJALNIK V HRUŠKO OBLIKOVAN SIR Z OKRASKI						POTOMCI EVROPEJCEV V LAT. AMERIKI ZVEZA						
AMERIŠKI FILMSKI IGRALEC (EDWARD)						VESPI PODOBEN MOTOCİKEL LOJZE KRAKAR								LIDIJA OSTERC ŠKÖTSKI ÖVČAR		
VLADAR- JEVO BİVALİŠČE					NASLOV MONGOL VLADARJEV ČASOVNA ENOTA						RIMSKI PESNIK GORSKA KOZA					
NINA İVANİŠIN			ŽAFRAN (NAREČNO) DARJA ŠVAJGER					TALNA OBLOGA IGOR PRETNAR								VENO TAUFER
UBITA İNDİJSKA POLİTI- ČARKA GANDHI							LIV, LİJ						POGON NA DIVJAD			
UPRAVNIK KAŠČE							SMER V MODERNI UMETNOSTI						HRVAŠKI ÖTÖK V BLIŽINI MOLATA			

NUNKA: žafran, CRONENBERG: kanadski režiser, NORTON: ameriški igralec, KLIKS: tleskajoč glas, TICINO: kanton v Švici, LUKAN: rimski pesnik, OTAKAR: pesnik Brezina

Gurmanski kotiček

Makovo seme

Najpogosteje ga potresemo po kruhu, vmešamo v nadev za potico, dodamo pecivu, ali z njim obogatimo testenine. Toda za drobnim semenom se skriva veliko več kot le prijeten okus.

Mak je starodavna rastlina, ki človeka spremlja že tisočletja, hkrati pa je zaradi povezave z opijem ena najbolj razvpitih rastlin na svetu. Semena namreč pridobivajo iz vrtnega oziroma opijskega maka (*Papaver somniferum*). Ime rastline se sliši precej dramatično, vendar to ne pomeni, da so makova semena sama po sebi droga. Opij nastaja iz mlečka v nezrelih glavicah rastline, medtem ko so zrela semena, ki jih uporabljamo v kuhinji, užitna in nimajo narkotičnih lastnosti. Kljub vsemu pa zgodba ni čisto črno-bela. Evropska agencija za varnost hrane opozarja, da se semena med žetvijo in obdelavo lahko onesnažijo z opijevim alkaloidi, kot sta morfin in kodein, če pridejo v stik z mlečkom ali prahom iz drugih delov rastline. Zato imajo makova semena in izdelki z makom v Evropski uniji določene mejne vrednosti. Neizpodbitno dejstvo pa je, da sodi med najstarejše gojene rastline. Njegova domovina naj bi bilo območje vzhodnega Sredozemlja oziroma Male Azije, od tam pa se je razširil po Evropi, Aziji in pozneje še drugod po svetu. Arheološke najdbe kažejo, da so ga poznali že v prazgodovini; ostanke makovih semen so na primer našli v neolitskih naselbinah v Švici. Uporabljali so ga tudi stari Grki in Rimljani. V antiki ni bil le zdravilna rastlina, temveč tudi začimba oziroma dodatek

jedem. V Petronijevem *Satirikonu*, v znamenitem opisu razkošne Trimalhionove gostije, so med predjedmi omenjeni celo polhi, začinjeni oziroma postreženi z medom in makom! V srednjem veku je imel pomembno vlogo tudi v medicini. Iz opija in drugih močnih rastlinskih izvlečkov, med njimi mandragore, pikastega mišjaka in zobnika, so pripravljali tako imenovane uspavalne spužve, s katerimi so pred posegi skušali bolnika uspavati ali mu vsaj omiliti bolečino (nekakšna predhodnica anestezije).

Zanimiv pa ni le vrtni mak; tudi njegov divji sorodnik, poljski mak, že dolgo privlači pozornost raziskovalcev. Pri njem so znanstveniki preučevali nenavaden mehanizem, s katerim rastlina preprečuje samooprašitev: ko prepozna svoj, nezdržljiv cvetni prah, v njem sproži programirano celično smrt. Podoben osnovni princip, torej nadzorovano odmiranje celic, je pomemben tudi v človeškem telesu, med drugim pri odstranjevanju poškodovanih ali nevarnih celic. Prav zato so takšni rastlinski mehanizmi zanimivi za znanost, tudi za boljše razumevanje raka. Na to zanimivost v svoji knjigi *Zdravilni pleveli* opozarja tudi slovenska poznavalka divjih rastlin Katja Rebolj, pri čemer pa velja poudariti, da so takšne raziskave še daleč od konkretnega zdravlila.

HRANILNA VREDNOST

Makovo seme je hranilno bogata sestavina, ki je v običajnih kulinarčnih količinah del normalne prehrane. Ni pa smiselno pretiravati z uživanjem velikih količin, zlasti jedi z veliko maka. Pri otrocih in nosečnicah je previdnost še posebej priporočljiva. Seme vsebuje precej maščob, med katerimi prevladujejo nenasičene maščobne kisline, predvsem linolna in oleinska kislina. Iz semen stiskajo tudi makovo olje, ki je nežnega okusa in se ponekod uporablja podobno kot druga hladno stiskana rastlinska olja. Poleg maščob vsebuje tudi beljakovine, vlaknine in številne minerale. Posebej bogat je s kalcijem, magnezijem, manganom, bakrom, fosforjem, železom in cinkom.

MAKOVO SEME V KUHINJI

V slovenski kuhinji ima mak najlepše mesto v sladkih jedeh, saj se odlično ujame z mlekom, maslom, medom, limonino lupinico, vaniljo, cimetom, orehi, jabolki, slivami, višnjami in skuto. Za nadeve ga je najbolje zmleti, saj se tako sprostita okus in aroma, celo seme pa je primerno predvsem za posip po kruhu, žemljah, slanih palčkah, krekerjih in pecivu. Če ga na hitro suho popražimo, postane še bolj dišeče, a moramo paziti, ker se zaradi visoke vsebnosti maščob hitro zažge.

Šte vedeli ...

... da so makova semena v nekaterih državah precej bolj sporna kot pri nas? Na Kitajskem, Tajvanu in v Singapurju so večinoma prepovedana kot običajna živilska sestavina.

za osebe 55 minut

Makov kolač (brez moke)

Sestavine:

- 3 velika jajca sobne temperature
- ščepec soli
- 100 g zmehčanega masla
- 80 g sladkorja
- naribana lupinica ½ bio limone
- 100 g mletega maka
- 50 g fino mletih lešnikov
- 3 žlice mleka
- ½ žličke pecilnega praška
- sladkor v prahu za posip

Priprava: Pečico segrejte na 180 °C. Okrogel pekač s premerom od 19 do 20 centimetrov namastite z maslom ali pa dno obložite s papirjem za peko, obod pa namastite. Jajca ločite. Beljake s ščepcem soli stepite v čvrst sneg. V drugi skledi penasto stepite maslo, sladkor, rumenjake in limonino lupinico. Stepajte približno pet minut, da zmes postane svetlejša in kremasta. Dodajte pecilni prašek, mleti mak, lešnike in mleko ter premešajte, da dobite enotno maso. Nato z lopatko nežno vmešajte sneg iz beljakov, najbolje v dveh delih, da masa ostane čim bolj rahla. Maso enakomerno razporedite po pripravljenem pekaču. Kolač pecite približno 30 minut, da se po vrhu rahlo napihne in zlato rjavo obarva. Pečen je, ko zobotrebec, ki ga zapichnete v sredino,

ostane čist. Kolač vzemite iz pečice in ga pustite, da se popolnoma ohladi v pekaču. Med ohlajanjem se bo nekoliko sesedel, kar je povsem običajno. Pred serviranjem ga po želji posujte s sladkorjem v prahu.

za osebe 180 minut

Kruhki s sirom, pečenim česnom in makom

Sestavine za testo:

- 1 glavica česna
- 1 žlica olivnega olja, še malo za namastitev
- 350 g krušne moke
- 150 g gladke bele moke
- 7 g suhega kvasa
- ½ žličke soli
- 250 ml polnomastnega mleka
- 1 žlica medu
- 25 g zmehčanega masla
- 150 g naribanega sira čedar
- 3 žličke suhega maka

Sestavine za premaz:

- 50 g masla
- 2 žlici drobno sesekljanega svežega peteršilja
- sol in sveže mlet črni poper

Priprava: Pečico segrejte na 200 °C, ventilacijsko na 180 °C. Glavico česna položite na aluminijasto folijo, jo pokapajte z olivnim oljem in zavijte v zavitek. Položite jo na pekač in pecite približno 30 minut, da se stroki zmehčajo. Nato česen ohladite, pečico pa za zdaj ugasnite. Mehke stroke iztisnite iz lupine in jih pretlačite. V skledo kuhinjskega robota z nastavkom za gnetenje stresite obe vrsti moke. Dodajte suhi kvas in sol ter premešajte. Če nimate kuhinjskega robota, testo lahko zgnetete tudi ročno. Mleko segrejte, da bo toplo na otip, vendar ne vroče. Vanj vmešajte med in pretlačen pečeni česen. Mešanico prilijte k moki, dodajte še zmehčano maslo in začnite gneti. Testo gnetite približno 7 minut, da postane gladko in prožno. Oblikujte ga v kepo, položite nazaj v skledo, rahlo pokrijte s folijo ali čisto vlažno kuhinjsko krpo in pustite vzhajati 45 minut do 1 uro, da se količina podvoji. Delovno površino nato rahlo pomokajte. Testo stresite nanjo in ga na hitro pregnetite,

približno 20 sekund. Nato ga razdelite na 18 približno enakih delov. K vsakemu delu dodajte malo naribanega sira in ga vgnete v testo, nato oblikujte kroglico. Kroglice položite na velik pekač, obložen s papirjem za peko. Eno kroglico postavite na sredino, šest jih razporedite okoli nje, preostalih enajst pa v zunanji krog. Med njimi pustite malo prostora, saj bodo med vzhajanjem še narasle. Pekač rahlo pokrijte s čisto kuhinjsko krpo ali naoljeno folijo in pustite vzhajati še približno 45 minut, da kroglice narastejo. Pečico znova segrejte na 200 °C, ventilacijsko na 180 °C. Kruhke premažite z malo mleka in jih posujte z makom. Pecite jih na srednji rešetki približno 15 minut, da narastejo in se zlato rjavo obarvajo. Medtem stopite maslo in vanj vmešajte sesekljan peteršilj. Začinite s soljo in sveže mletim poprom. Takoj ko kruhke vzamete iz pečice, jih premažite s peteršiljevim maslom. Pustite, da se nekoliko ohladijo, nato jih postrezite še tople.

JOKER NAGRADNA KRIŽANKA

V nagradnem žrebanju lahko sodelujete tako, da pošljete SMS s ključno besedo »DZ rešitev« na številko 6060 (primer: če je geslo KLOBUK, pošljete SMS: DZ KLOBUK) ali/in izpolnete nagradni kupon na strani 58.

AVTOR: BOTY	KLEPETAČ	ALPSKI ROMANI	RASTLINSKA BOLEZEN, PALEŽ	OKROGEL, VOTEL IZDELEK IZ TESTA	PETER LEVEC	ZLITINA IZ ŽELEZA IN NIKLJA	RIKANJE	MOHAME- DOVA VERA	OBLAČILO RIMSKIH MATRON	ČOPASTI PTIČ	EVA LONGORIA	:DRUŽINSKI ZABAVNIK	ČEBELJA TVORBA V PANJU	BREZNO	KOŽNA BOLEZEN MLADIH	FR. ŠANSO- NJERKA (PATRICIA)
NJIVA, NA KA- TERI JE RASEL KROMPIR												LITERARNI JUNAK JOSIPA JURČIČA (MARTINEK)				
LEŽALNIK												NOETOVA BARKA PREBIVALCI ZDA				
NRAVO- SLOVEC					NASPROTJE IZKLOPA EMOCIALNOST						GRŠKA BOGINJA MODROSTI RIHARD JAKOPIČ					
BOLJŠI, MASLEN KRUH							KLJČ K OROŽJU PRI VOJAKIH						MODNI DODATEK POLAGALEC TAPET			
EDVARD RUSJAN			DRAMA KARLA ČAPKA KAMNOTISK				NAŠA NOVINARKA KLEMENC								SLOVENSKI AFORIST PETAN	SIMFONIJA NIKOLAJA RIMSKEGA- KORSAKOVA
OKROGLA STAVBA V ANTIČNI GRČIJI						INDIJANEC ANDSKEGA POGORJA					INDIJSKI PLEMIŠKI NASLOV					
TASSOVA PASTIR- SKA IGRA											IVAN POTRČ			ALFRED NOBEL PRIPADNIK SEKTE TABORITOV		
OZNAKA ZA TEMPELJ NA TAJSKEM				VELIKA NAGRADA MESTO V SPODNJEM EGIPTU							PREDEL MESTA, KVART					
ŠPORTNO VO- ZILO Z ENIM SEDEŽEM											NAPAD, NASKOK					
ROMI (SLABSALNO)							IME VEČ ŠVEDSKIH KRALJEV	JAKNA	SL. POET (MIHA)	MODRI SVETOVA- LEC GRKOV V TROJAN- SKI VOJNI	REKRUTACIJA HERCE- GOVEC					
:DRUŽINSKI ZABAVNIK	SLOVENSKI PESNIK (SIMON)	BRAZILSKO VELEMESTO ALPSKA RASTLINA													AKVARIJ ZA GOJENJE VELIKIH MORSKIH ŽIVALI	MANJŠA SOBA V KMEČKI HIŠI
NEMŠKI PIŠATELJ (GÜNTER)						NEKDANJA ZNAMKA BRITANSKIH VOZIL MORSKI RAK						NASAD OKROG HIŠE	TERMIN AFRIŠKA ANTILOPA			
ITALIJANSKI IGRALEC VALLONE				CESTA S TREMI PASOVI KILOMETER												
PRIPO- VEDNI PESNIK					SREDO- ZEMSKA RASTLINA BOJNI STRUP						GLASBENA PRVINA SPAKA, POKVEKA					
SLOVENSKI IGRALEC LEŠNJAK							BLAZINJAK	BRAZILSKI DIRKAČ (RICARDO) NAMIZ. PRE- GRINJALO							ANDY RODDICK ROMAN HANSA HABEJA	
OSEBNI ZAIMEK				OPORA RIMSKI HIŠNI BOG								STRELNA ODPRTINA ORGAN VIDA				
RUDOLF TROFENIK			DODATEK JEDI NAČIN KONJSKEGA TEKA					MAVRAH (NAREČNO)	AVSTRALSKI MEDVEDEK SL. NOGOM. TRENER (MATJAZ)							LUKA V SEVERNEM IZRAELU, AKKO
STRASTEN KADILEC						VTIKLJIV DEL EL. APARATA JULIA ROBERTS							ORANŽADA LIONEL MESSI			
GRŠKI OTOK V JUŽNIH SPORADIH								STROJ ZA REZANJE								
NAŠA IGRALKA (KATARINA)				RASTLINSKA BODICA				ZVRST JAMAJSKE GLASBE				NAŠA PEVKA KEUC				

NESTOR: modri svetovalec, LEGIR: dodatek jedi za izboljšavo, ŠTOLA: oblačilo rimskih matron, TOLOS: antična stavba, GRASS: nemški pisatelj, KAAS: francoska pevka

Osmerosmerka

V dani mreži so v osmih smereh skriti pojmi, povezani s hoteli. Če boste našli vse, vam bodo neuporabljene črke razkrile skrito geslo (namig: družabno središče za sprostitev gostov).

A	C	I	N	L	I	Č	O	T	N
C	V	F	S	H	E	M	A	O	D
I	E	A	I	A	R	K	L	I	R
R	T	N	J	L	S	A	V	P	A
A	J	G	A	A	S	A	N	R	Z
B	E	O	J	I	N	I	Š	A	A
U	A	R	O	M	O	K	A	N	L
M	R	N	V	V	S	N	Č	G	R
I	I	E	I	A	R	I	A	A	D
V	Ž	N	J	A	T	R	G	R	S
A	L	J	V	E	A	A	E	B	E
L	A	A	M	Ž	N	D	D	B	R
N	K	Z	A	S	A	O	A	T	I
I	O	I	U	R	A	D	S	O	P
K	L	D	J	A	V	U	Č	T	A

BIRT
CVETJE
ČUVAJ
DATA
DIVAN
DIZAJN
FANGO
GARAŽA
HALA
HAZARD
HLADILNA KOMORA
HRANA
KAVARNA
KONCEPT

KOZMETIČNI SALON
LOKAL
MASER
MODA
NAJAVA
NAJEM
NIŠA
NIVO
NOSAČ
OPREMA
PRALNICA
PRTLJAGA
RAZINA
REDAR

SIJAJ
SHEMA
SNAGA
SOBARICA
TAKSA
TEAM
TOČILNICA
TRETMA
UMIVALNIK
URAD
UREJENOST
USTROJ
VEŽA
VINO

september 2026

**DRIŽINSKI
ZABAVNIK**

Italijanska križanka

Vodoravno:

- 1 Železarsko mesto ob reki Išim v Kazahstanu,
- 2 koruza z navadno pisanimi listi in majhnimi storži,
- 3 rimski slovničar – dodatni porok,
- 4 vzklík na bikoborbi – krmna rastlina – pod,
- 5 indijansko obuvalo – kemijski simbol za tantal – začetnici ameriškega igralca Nolteja,
- 6 drugi vokal in drugi šumevec – neznan dejavnik – junak vesternov,
- 7 nekdanj prodajalec tkanin – zgornje okončine,
- 8 naselje v Dalmaciji, rimska Aenona – okamnena smola iglavcev,
- 9 egipčanski sveti bik – nekdanja prostorninska enota za vino – zvišani ton e,
- 10 ironičen pisatelj – možača,
- 11 najstarejši antični ljubzenski roman – zelo močen človek,
- 12 drugi šumevec in peta črka abecede – kemijski simbol za platino – grško mesto v Epiru – začetnici našega igralca Rozmana,
- 13 največji otok Kanarskega otočja – travnik ob vodi,
- 14 luka na vzhodni obali Španije – zmikavt, kradljivec,
- 15 kraj pod Mangartom – snov iz sokov kavčukovca,
- 16 sveti spis zoroastrizma in današnjega parsizma – Verdijeva opera,
- 17 ime italijanskega pisatelja Collodija – urin – kemijski simbol za arzen,
- 18 začetnici našega igralca Levarja – enica, enojka – ime naše pevke Švajger,
- 19 kolo na gredi, po katerem teče jermen – južnoameriška krastača,
- 20 brazilska zvezna država – večšina, spretnost – slovenski matematik (Milan).

	A	B	C	Č	D	E	F	G	H	I	J	K	L	
1														0
2														0
3														1
4														3
5														2
6														2
7														1
8														4
9														2
10														1
11														3
12														3
13														1
14														2
15														4
16														1
17														3
18														2
19														1
20														3
	0	0	3	3	5	4	5	3	4	5	3	2	2	

Navpično:

- A Inštalacija z vodniki pod ometom (dve besedi),
- B biopridelovalec (dve besedi),
- C kaveljček z ostjo za lovljenje rib, odica – nasprotje kationa – tretja najdaljša reka v Afriki – začetnici našega atleta Rennerja,
- Č egipčanski bog sonca – departma v vzhodni Franciji – snopič, snopek – vrh strehe,
- D konica – nordijski izraz za smuči – slovensko-hrvaški polotok – ime pisatelja Partljiča,
- E začetnici ameriškega igralca Newmana – hrvaški narodni park v Gorskem Kotarju – inkovski vladar – orientalsko barvilo za lase, nohte in kožo, kana,
- F norveški slovničar (Ivar) – nizozemska jadnica z ravnim dnom – boleča ustna ulceracija – napev, melodija,
- G vojaški obrambni manevar, vkopavanje – češko mesto v Šleziji – kanadski filmski igralec (Keanu, »Matrica«) – začetnici avstralskega motociklista Stonerja,
- H vrtno in gradbeno orodje – poskočen severnoameriški ples – krdelo,
- I makedonsko kolo – svež jutranji veter – iranski denar – angloameriška utežna enota,
- J umetno nasuta vzpetina kot zaščita bivališča pred poplavami na obali Severnega morja na Nizozemskem in v Nemčiji – prva toplejša doba ob koncu pleistocena – palica za čiščenje pluga, ratka – nevarna bolezen, karcinom,
- K madžarsko mesto ob Tisi, jugovzhodno od Budimpešte – okrasni grm, blagajev volčin – ostanek vina v sodu (narečno),
- L opravljanje velike potrebe – starogrški filozof, Ksantipin mož – ime angleškega fizika Newtona.

Kakšna papiga pa bi bila, če ne bi znala posnemati psa?

(avtor: Boty)

AVTOR MARJAN ZORJAN	NEKDANJI VOJAK S HELEBARDO	NESTALNOST, OMAHLIJIVOST	AFELIJ	NAZIV, NASLOV (POGOVORNO)	INOSLAV (KRAJŠE)	TV NADALJE- VANKA	GLAVNO MESTO GRČIJE
AVTOHTONO HERCEGOVSKO RDEČE VINO							
KEMIČNO PREČIŠČENA SNOV							
SMUČARSKI CENTER V ITALIJI							
NAREČNI IZRAZ ZA PODSTREŠJE					POGOST VEZNIK NEMŠKI PISATELJ (BRUNO)		
AVTOMOBIL- SKA OZNAKA NIZOZEMSKA			KRAJ VZHOD- NO OD LJUBLJANE NJORKA				
NEMŠKA KNJIŽEVNICA SEIDEL				PETER AMERŠEK SIMBOL ZA NEON			HOLANDSKA TOVORNA JADRNIKA Z RAVNIM DNOM
PLAČILO ZA PREVOZ S COLNOM							
VZDRŽNA ŽENSKA, SPOKORNICA							
SKRAJNI KONEC POLOTOKA			:DRIŽINSKI ZABAVNIK	HRVAŠKI PEVEČ (IVAN)			

AAK: holandska jadrnica, APITZ: nemški pisatelj, ABETONE: smučarski center

AVTOR: MARJAN ZORJAN	STRAN NEBA	VZGAJANJE, IZOBRAŽE- VANJE	NAŠ UMETNOSTNI ZGODOVINAR (FRANC)	ČASOVNA ENOTA	SIMBOL ZA INDIJ	LASTNIK TISKARNE	SKANDI- NAVSKA POHISTVENA VERIGA
REDOVNIKI DRUŽBE JEZUSOVE							
DELAVEC, KI PRESEGA NORME							
GRČAVO POLENO					SIMBOL ZA SELEN ODLOMEK IZ FILMA		
LEVI PRITOK ANGARE V RUSIJI				LETOVIŠČE PRI OPATIJ			
FEREDŽI PODOBNA VRHNJA MUSLIMANSKA HALJA					SIMBOL ZA NATRIJ		MADŽARSKI PLEMIČ, POVZROČI- TELJ UPORA (FERENCI)
ANICA CEVC			GREGOR STRNIŠA	RIBJA KOŠČICA IDA KRAVANJA (RINA)			
SNAGA, ČISTOČA							
RUSKI VIOLINIST, GLASBENI PEDAGOG (IGOR)							
PRITRDILNICA			ITALIJANSKO MESTO V POKRAJINI TERAMO				

EDUKACIJA: izobraževanje, GULA: vrsta polena

Top 5

najbogatejših piratov

1. Samuel Bellamy ali »Black Sam«:

pribl. 147 milijonov evrov

Bellamy je s svojo posadko v izjemno kratki karieri zjel več kot 50 ladij. Njegov največji plen je bila ladja Whydah Gally, ki je sodelovala v trgovini s sužnji. Bellamy jo je spremenil v svojo paradno ladjo, a je z njo užival le nekaj mesecev. Aprila 1717 jo je zajelo silovito neurje in jo potopila. Od 146 ljudi na krovu sta preživela le dva, Bellamy pa je umrl star komaj okoli 28 let.

2. Sir Francis Drake:

pribl. 140 milijonov evrov

Za Angleže je bil slaven pomorščak in zasebnik v službi kraljice Elizabete I., za Špance pa nevaren pirat, ki so mu nadeli vzdevek El Draque (Zmaj). Njegov največji plen je bila španska ladja z zakladom Nuestra Señora de la Concepción, ki jo je zajel leta 1579. Drake se je pozneje vrnil v Anglijo kot prvi Anglež, ki je obplul svet, kraljica pa ga je povzdignila v viteza.

3. Thomas Tew:

pribl. 126 milijonov evrov

Tew je opravil le dve veliki piratski odpravi, vendar je že prva prinesla osupljiv plen. Leta 1693 je v Rdečem morju napadel veliko indijsko ladjo in z nje odnesel zlato, srebro, drage kamne, slonovino, začimbe in svilo. Njegova druga odprava se ni končala tako srečno. Leta 1695 ga je med napadom na ladjo mogulskega zakladnega konvoja zadel topovski izstrelak in ga ubil.

4. Bartholomew Roberts ali »Black Bart«:

pribl. 39 milijonov evrov

Če bi pirate razvrščali po številu zajetih ladij, bi bil Black Bart med rekorderji. V komaj treh letih je ob obalah Amerik in zahodne Afrike zajel ter oplnil več kot 400 plovil. Slovel je tudi po strogi disciplini in pravilih, ki jih je morala spoštovati njegova posadka. Leta 1722 ga je med bitko ob zahodnoafriški obali v vrat zadel izstrelak in ga ubil.

5. Jean Fleury:

pribl. 39 milijonov evrov

Francoski korzar Jean Fleury je leta 1522 zadel pravo loterijo. Prestregel je dve španski ladji, ki sta iz Novega sveta v Evropo prevažali del bogastva, pridobljenega po Cortésovem zavzetju azteškega imperija. Fleury je pozneje zajel še številne španske in portugalske ladje, dokler ga niso leta 1527 ujeli Španci in ga usmrtili kot pirata.

Zneski predstavljajo okvirno oceno celotnega bogastva oziroma plena, ki naj bi ga posamezni pirat pridobil v svoji karieri, preračunano na današnjo vrednost.

DOBRODOŠLI NA HRVAŠKEM, *v mediteranskem raju za kampiste!*

URADNI HRVAŠKI
PORTAL ZA KAMPIRANJE
www.camping.hr

info@camping.hr
[@campingincroatia](https://www.instagram.com/campingincroatia)

Hrvaška slovi po svoji dolgi tradiciji mediteranskega raja za ljubitelje kampiranja, kjer je ponudba kampov zelo dobro razvita in razširjena. Hrvaški kampi so prav posebni, saj ležijo na privlačnih in odlično ohranjenih naravnih lokacijah, največkrat tik ob morju.

Kamping Združenje Hrvaške vam na svoji spletni strani www.camping.hr ponuja brezplačne spletne brošure Croatia's Best Campsites in OK Mini Camps – v večini kampov lahko vaše bivanje rezervirate neposredno po spletu.

Croatia's
Best Campsites

Prevzemi slovensko brošuro **Najboljši kampi Hrvaške 2026** na www.camping.hr/si/najboljsi-kampi

www.camping.hr/si/ok-mini-camps

Vaša brezplačna tiskana izvoda brošur lahko prevzamete v kamping trgovini **Caravan Center Ljubljana**.

ok
mini
camps

Kamping
Združenje
Hrvaške

Želimo vam edinstven oddih, poln čudovitih in razburljivih doživetij v objemu starodavnega Mediterana!

Vaše Kamping Združenje Hrvaške